

UUTISKIRJE

Joulukuu 2023

Hyvä lukija,

Tässä numerossa

Tutkijaesittely

**Tuliaisia
Alzheimer Europe
-konferenssista**

**Muistisairauksien
esiintyvyydestä**

**Alzheimerin taudin
kulusta**

**Lukemisia ja
tapahtumia**

AI-Mind-utisia

edessäsi on luettavana AI-Mind-tutkimuksen järjestyksessään toinen uutiskirje. Samalla kun teemme lujasti töitä tutkimusprojektimme parissa, haluamme kertoa lukijoillemme projektin etenemisestä ja muista alalla tapahtuvista edistysaskelista.

Kolme kertaa vuodessa ilmestyvällä uutiskirjeellämme voimme jakaa tietoa niin uusista tutkimustuloksista, kiinnostavista projektissamme tapahtuvista asioista, kuin myös suomalaisista alan uutisista.

Me Suomen AI-Mind-tutkijat haluamme kiittää kaikkia tutkimukseemme osallistujia ahkeruudestanne ja kärsivällisyydestänne! Vain sitoutuneiden osallistujiemme avulla voimme tuottaa tietoa tulevien polvien elämän parantamiseksi.

Käy
sivuillamme

www.ai-mind.eu

Some-
sivumme

@AIMind-eu

@The AI-Mind Project

Tämä projekti on saanut rahoitusta Euroopan unionin Horizon 2020 -tutkimus- ja innovaatio-ohjelmasta myönnettyllä apurahalla numero 964220. Tämä asiakirja heijastaa kirjoittajan näkemyksiä, eikä Euroopan komissio ole vastuussa mistään käytöstä, joka voi perustua siihen sisältyvään tietoon.

Layout & newsletter design
©accelopment Schweiz AG

Esittelyssä Antti Kinnunen, väitöskirjatutkija AI-Mind-projektissa

Mikä sai sinut innostumaan kliinisestä tutkimustyöstä?

Olin jo nuorena innostunut kaikesta tekniikkaan liittyvästä. Kun sitten päädyin lääkäriksi, oli kliininen neurofysiologia luonteva erikoistumisala teknisyytensä ja tutkimusmyönteisyytensä vuoksi. Aikani alalla työskenneltyäni löysin sitten itselleni mieluisan väitöskirjaprojektin prof. Hanna Renvallin alaisuudessa, osana isoa AI-Mind-konsortiota. Tässä projektissa on juuri oikeanlainen sekoitus hienoa tavoitetta auttaa ihmisiä, hyvää energisyyttä ja tieteellistä aallonharjalla etenemistä!

Millaisista asioista olet kiinnostunut töiden ja tutkimuksen ulkopuolella?

Tärkein harrastukseni on musiikki: laulaminen yhtyeissä ja kuoroissa sekä soittaminen ovat hienoa vastapaino aivotyölle. Myös suomalaisen luonnon seassa ulkoilu ja jatkuva uteliaisuus kaikesta tekniikasta ja tieteestä pitää mieltä virkeänä, hyvästä seurasta ja perheestä puhumattakaan!

Onko sinulla hyviä vinkkejä tutkimuksen osallistujille mahdollisimman miellyttävän osallistumiskokemuksen tavoittamiseksi?

Kyselkää matalalla kynnyksellä meiltä aina kun mitään mietittyttävää ilmenee tutkimukseen liittyen! Yritämme olla joustavia ajanvarausten, matkojen ym. kanssa, ja haluamme myös helpottaa urakkaanne meillä niin paljon kuin mittausprotokollamme sitä mahdollistaa.

Onko sinulle jäänyt mieleen erityisiä kohokohtia osallistujien tapaamisista?

Kaikki tapaamiset ovat olleet yksilöllisiä ja mielenkiintoisia! Ihmisillä on ollut todella kiinnostavia kertomuksia ja ajatuksia, ja keskustelut mittausmyssyjä viriteltäessä ovat olleet erittäin kiinnostavia, jopa hauskoja! Erityisesti on jäänyt mieleen eräs osallistuja, joka ystävällisesti antoi meille käyttöön isänsä Alzheimer-potilaana tekemiä maalauksia, joissa tauti vähitellen heijastui. Nämä taulut esittelimme ajattelun aiheeksi koko AI-Mindin väelle. Iso kiitos siitä!

Alzheimer Europe -konferenssi pidettiin Helsingissä 16-18.10.2023

AI-Mind-projekti ja sen tekijät eri puolilta Eurooppaa olivat hienosti esillä tänä vuonna Helsingissä järjestetyssä 33. Alzheimer Europe -konferenssissa. Konferenssiin osallistui ennätyselliset 1100 henkilöä 48 maasta (joista noin 1000 paikan päällä). Konferenssikävijöihin lukeutui niin terveydenhuollon edustajia, yhteiskunnallisia toimijoita, tutkijoita ja lääketeollisuuden edustajia kuin muistisairauspotilaita ja heidän perheenjäseniään. Konferenssin tärkeä kohokohta oli European Working Group of People with Dementia (EWGPWD)-työryhmän järjestämä tilaisuus, jonka muistisairauksien kanssa elävät itse järjestivät ja jossa käsiteltiin potilaiden omaa roolia muistisairauksien tutkimukselle ja asian edistämiseksi yhteiskunnassa.

AI-Mind-projektilla oli myös oma onnistunut luentotilaisuutensa konferenssissa, aiheenaan ”Tekoälyn luomat mahdollisuudet muistisairauksien riskin ennakoimisessa”. AI-Mind-projektin koordinaattorin, tri Ira Haraldsenin vvetämään tilaisuuteen osallistui yli 70 henkilöä. EWGPWD-työryhmän jäsen Lilo Klotz käytti erittäin kannustavan puheenvuoron kiittääkseen AI-Mind-projektin tekijöitä työstään.

Luentotilaisuuden lisäksi AI-Mind-projektin tohtorikoulutettavat pääsivät esittelemään töitään konferenssissa.

**Voit katsoa videon
AI-Mind-projektin
luentotilaisuudesta
YouTube-kanavaltamme!**

https://www.youtube.com/@AIMind_eu/featured

Muistisairauksien esiintyvyys

Muistisairauksien kirjo käsittää useita eri sairauksia, jotka vaikuttavat muistiin, ajattelutoimintaan ja arjen päivittäisten toimien sujumiseen. Muistisairauksien keskeisin riskitekijä on ikä. Eliniänodotteen kasvaessa myös todennäköisyys muistisairauksien ilmaantumiselle väestössä kasvaa.

Tällä hetkellä maailmassa 55 miljoonalla ihmisellä on edennyt muistisairaus, ja uusia tapauksia tulee vuosittain lähes 10 miljoonaa.

Euroopassa ennakoidaan muistisairauksia sairastavien määrän lähes kolminkertaistuvan vuoteen 2050 mennessä.

Muistisairaudet koskettavat naisia epäsuhtaisesti enemmän kuin miehiä kaikissa ikäryhmissä paitsi varhain sairastuneilla, alle 60-vuotiailla. Sukupuolten välinen ero kasvaa iän karttuessa, ja naisilla esiintyy muistisairautta noin kaksinkertaisesti miehiin nähden.

Naisten yleisesti korkeampi eliniänodote on yksi merkittävä tekijä tässä ilmiössä, mutta muitakin mahdollisia syitä tähän epäsuhtaan tutkitaan parhaillaan.

Tilanne maailmalla

55 miljoonaa

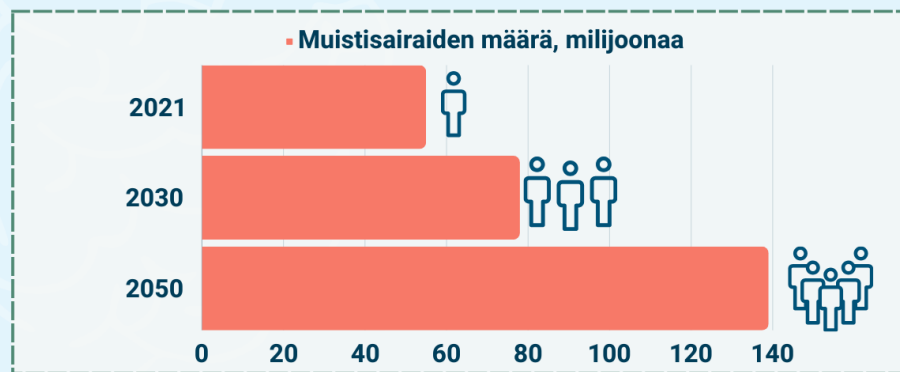
muistisairaudesta kärsivää ihmistä maailmanlaajuisesti vuonna 2021, eli noin 5% maailman ikäihmisistä

10 miljoonaa

ihmistä sairastuu muistisairauteen joka vuosi

3 x

sairastuneiden määrän arvioidaan kolminkertaistuvan 139 miljoonaan vuoteen 2050 mennessä

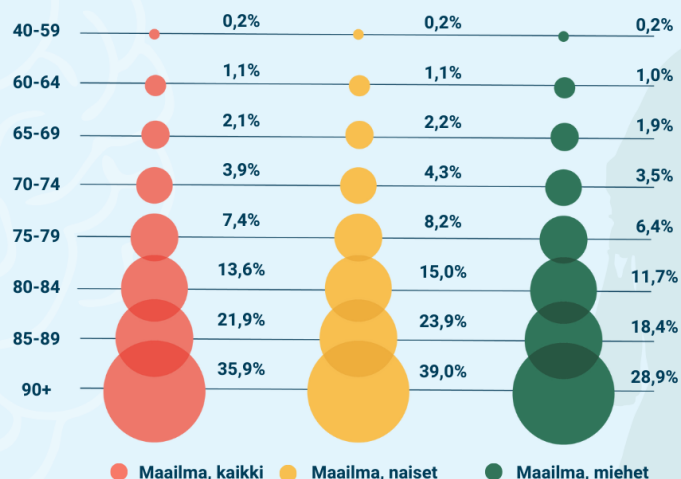

Tiedonlähde: WHO, 2021

Muistisairauksien esiintyvyys maailmassa sukupuolen ja iän mukaan

Muistisairaita naisia on miehiä enemmän

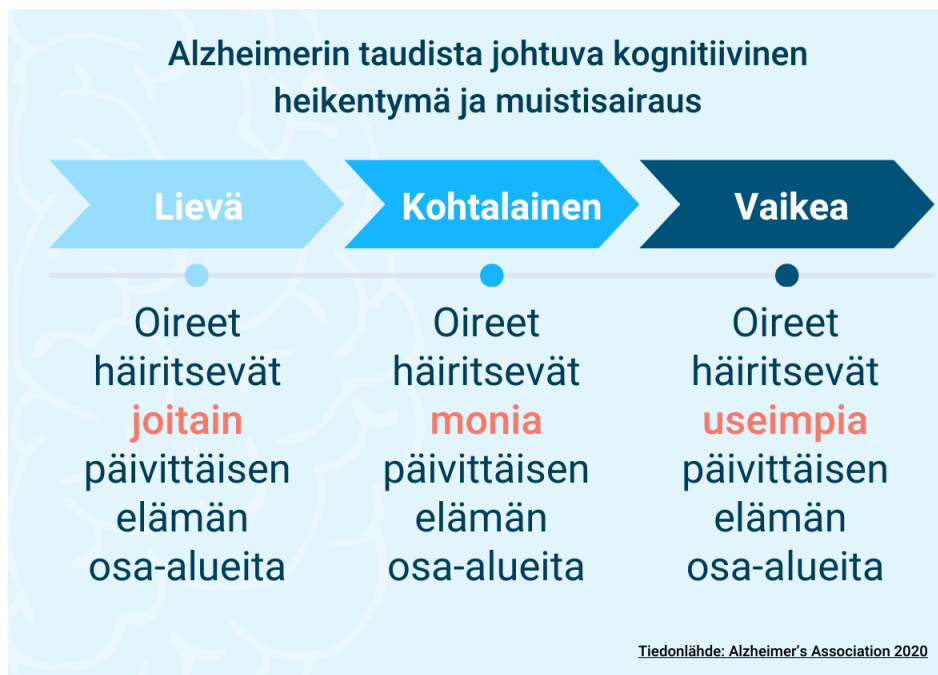
Kaikkialla maailmassa muistisairaudet koskettavat naisia suhteettoman paljon

Tiedonlähde: WHO, 2021

Alzheimerin taudin jatkumo

Alzheimerin tauti on yleisin muistisairauksien muoto, ja sen katsotaan saavan alkunsa jo vuosia ennen oireiden ilmaantumista (prekliininen vaihe). Sairaus kehittyy asteittain, ja siitä on usein eroteltu oireiden mukaisesti eri vaiheita, kuten lievä, keskivaikea ja vaikea. Alzheimerin taudin kulku vaihtelee suuresti yksilöstä toiseen.

Lisätietoa (lukemisia ja tapahtumia)

Voit löytää lisätietoa muistisairauksista mm. seuraavista lähteistä:

- **Muistiliiton nettisivujen suomenkielinen tietopaketti muistisairauksista:**
<https://www.muistiliitto.fi/fi/muistisairaudet>
- **Muistiliiton sivuilta löydät myös muuta hyödyllistä tietoa:**
<https://www.muistiliitto.fi/fi/etusivu>
- **Alzheimer Europe - Prevalence of dementia in Europe (englanniksi)**
<https://www.alzheimer-europe.org/resources/publications/dementia-europe-yearbook-2019-estimating-prevalence-dementia-europe>
- **Alzheimer's Disease International – Women and dementia (englanniksi)**
<https://www.alzint.org/resource/women-and-dementia-a-global-research-review/>
- **Tulevia tapahtumia Muistiliiton tapahtumakalenterissa:**
<https://www.muistiliitto.fi/fi/alasivut/tapahtumat>

Uutisia AI-Mind-tutkimuksesta

AI-Mindissä kehittämme ja validoimme tekoäly(AI)pohjaisia työkaluja ennustamaan sitä, kenellä muistisairauden kehittymiselle on suurin riski. AI-Mind, joka käynnistyi tammikuussa 2022, on eurooppalaisittain suurin tämänkaltainen tutkimus 1000 osallistujallaan neljästä maasta.

1000

Osallistujia yhteensä on liittynyt AI-Mind-tutkimukseen viidessä eurooppalaisessa kliinisessä keskuksessa

Ajankohtaisinta tietoa edistymisestämme löydät AI-Mind-tutkimuksen kotisivulta:

www.ai-mind.eu/study

(Uutiset ja tviitit ovat englannin kielellä.)

AI-Mind saavutti vastikään kunnianhimoisen tavoitteensa 1000 osallistujasta: Norjassa osallistujia **on 254**, Italiassa **271**, Espanjassa **257** ja Suomessa **218**.

Norjassa, Italiassa ja Espanjassa uusien osallistujien rekrytointi on jo lopetettu, kun taas Suomessa uusia osallistujia otetaan vielä mukaan.

Tällä hetkellä aiemmassa vaiheessa aloittaneen tutkittavat ympäri Eurooppaa osallistuvat jo tutkimuksen toisiin ja kolmansiin seurantakäynteihin.

AI-Mind-tutkimusryhmä Suomessa ja muualla Euroopassa valmistele jo ensimmäisiä tutkimusjulkaisuja projektin teknisemmistä yksityiskohdista.